

Carta Europeană privind Serviciile de Interes General la nivel local și regional

Conseil des Communes
et Régions d'Europe
Council of European
Municipalities and Regions

Introducere

1. Guvernele locale și regionale din Europa au organizat și furniza întotdeauna servicii esențiale pentru cetățenii și societățile lor. Acestea pot fi furnizate în numeroase moduri - direct, prin intermediul contractelor cu sectorul privat, sau prin diferite tipuri de PPP-uri, de exemplu. Nu există un singur „mod perfect” de furnizare de servicii publice - depinde de alegerea democratică la nivel local și de circumstanțele de la nivel local.
2. Cu toate acestea, în ultimii ani, furnizarea de servicii publice - descrise în cadrul UE sub denumirea de Servicii de Interes General (SIG-uri) - a fost atent monitorizată din ce în ce mai mult de către Comisia Europeană deoarece aceasta caută să implementeze și să extindă conceptul de piață internă Europeană.
3. Aceasta a dat naștere unor tensiuni sporite între guvernele locale și regionale și Comisia Europeană cu privire la modul în care regulile pieței interne sunt sau ar trebui să fie aplicate în cazul serviciilor publice locale. Sectorul guvernamental local a resimțit că - deși se declara în mod oficial neutră - Comisia a fost, uneori, excesiv de „concentrată asupra pieței” fără a lua întotdeauna, cu adevărat, în considerare specificul autorităților locale și regionale și al serviciilor furnizate de acestea.
4. Criza financiară și economică mondială, care are un impact economic și social major la nivel local și regional, demonstrează că forțele pieței - oricât de puternică est și va fi piața - nu pot asigura, singure, o economie durabilă și de succes. Ceea ce se impune este un mai bun echilibru între actorii din domeniile privat și public și, aici, guvernele locale și regionale joacă un rol esențial.
5. Guvernele locale și regionale îndeplinesc trei roluri:
 - promovează o dezvoltare durabilă și de succes a teritoriului propriu, în interesul cetățenilor lor
 - organizează, pun în funcțiune și oferă servicii publice esențiale, atât universale, cât și direcționate către cei defavorizați
 - acționează ca vocea democratică și purtătorul de cuvânt al comunităților lor
6. În aceste scopuri, guvernele locale și regionale contribuie la nivel european la atingerea obiectivelor înscrise în Agenda de la Lisabona prin intermediul unei mai puternice coeziuni teritoriale, asigurarea dezvoltării și crearea de locuri de muncă, o economie mai competitivă, un bun nivel de protecție socială și a mediului înconjurător și furnizarea de servicii publice accesibile, disponibile și de bună calitate.
7. Acestea sunt, de asemenea, dedicate respectării principiului democrației și auto-guvernării la nivel local, ceea ce înseamnă că autoritățile alese la nivel local decid în mod democratic asupra tuturor chestiunilor locale care intră în responsabilitățile lor. Acestea includ, în particular, capacitatea de a hotărî liber cu privire la modul în care serviciile lor publice urmează a fi create și furnizate pentru cetățenii lor, la nivel local. Acestea sunt cel mai bine plasate pentru a lua aceste

hotărâri și pentru a defini și evalua standardele de calitate și reactivitate la care furnizorul trebuie să adere.

8. Dar, până în prezent, principiul autoguvernării la nivel local și regional nu a fost respectat în mod corespunzător în cadrul UE. Problema nu se limitează numai la Comisia Europeană. În ultimii ani, Curtea Europeană de Justiție a ajuns la un număr de hotărâri care a fost criticat de către asociațiile reprezentative ale guvernelor locale și regionale cum este CEMR referitor la subminarea dreptului la alegere democratică la nivel local. Suntem îngrijorați că, prin acest hotărâri, Curtea a creat, în mod activ, o nouă lege, care nu a fost dezbătută sau pusă în aplicare în mod democratic prin implicarea tuturor stakeholder-ilor de la nivel național și european.
9. Ca răspuns la aceste evenimente, în ultima vreme au avut loc dezbateri cu privire la necesitatea existenței unei noi legi europene „orizontale” referitoare la serviciile publice. Guvernele locale și asociațiile acestora nu au ajuns la un consens la nivel european pe această temă.
10. Cu toate acestea, trebuie realizate unele schimbări urgente în lege, pentru a depăși efectele hotărârilor care au subminat principiul autoguvernării la nivel local și regional în legătură cu organizarea de servicii publice. Aceste schimbări ar putea fi realizate, în principal, prin modificări aduse directivelor sau reglementărilor specifice al UE, în absența unei legi europene mai cuprinzătoare referitoare la serviciile publice.
11. Scopul acestei Carte a Serviciilor de Interes General la nivel Local și Regional este, așadar, acela de a fi un instrument de promovare a acțiunilor și campaniilor pe această temă – un instrument care să poată oferi siguranța că principiile autoguvernării la nivel local și regional, subsidiarității și proporționalității vor fi respectate și urmate, în mod corespunzător, în viitor. O Europă puternică și de succes are nevoie de guverne locale și regionale puternice, democratice, libere să ia hotărâri la nivel local cu privire la serviciile lor publice în interesul cetățenilor lor de la nivel local.

CARTA EUROPEANĂ

PRIVIND SERVICIILE DE INTERES GENERAL

LA NIVEL LOCAL ȘI REGIONAL

Consiliul Comunelor și Regiunilor din Europa, reprezentând guvernele locale și regionale din Europa, a convenit asupra următoarei Carte ca bază pentru acțiunea de a proteja principiile autoguvernării la nivel local și subsidiarității cu privire la serviciile publice furnizate de către sau pentru guvernele locale și regionale:

Articolul 1 - Principiile autoguvernării la nivel local și regional cu privire la Serviciile de Interes General

- (1) Principiile autoguvernării la nivel local și regional, recunoscute de către Uniunea Europeană și Consiliul Europei (inclusiv, mai ales Carta Europeană a Autoguvernării Locale), sunt pietre de temelie esențiale ale sistemului pluristratificat privind democrația și guvernanta din Europa, care vin să completeze principiile subsidiarității și proporționalității.
- (2) Este responsabilitatea și dreptul guvernelor locale și regionale de a decide, în mod democratic și la inițiativa proprie, asupra celor mai adecvate moduri de a furniza, pune în aplicare și organiza Serviciile de Interes General și Servicii de Interes Economic General, în interesul cetățenilor de la nivel local și al utilizatorilor acelor servicii.
- (3) În exercitarea acestei largi libertăți de a hotărî, guvernele locale și regionale au sarcina de a hotărî dacă serviciile pentru care sunt răspunzătoare ar trebui furnizate de către autoritatea însăși, de către o persoană juridică pe care o deține sau controlează, prin intermediul unor aranjamente de servicii intercomunale, prin contract sau concesiune cu un sectorul privat partener, de către un parteneriat public privat sau prin alte mijloace legale.

Articolul 2 – Definirea Serviciilor de Interes General de către guvernele locale și regionale

- (1) Guvernul local sau regional competent poate defini (în cadrul legislației interne pentru servicii publice locale și regionale) care servicii, pentru care este responsabil și/sau pe care le poate finanța, sunt Servicii de Interes General, sau care sunt Servicii de Interes Economic General.
- (2) Exercițarea acestei libertăți de a hotărî de către guvernele locale și regionale, în definirea serviciilor care sunt Servicii de Interes General și care sunt Servicii de Interes Economic General, ar trebui să nu facă obiectul unor contestații în cadrul niciunei proceduri juridice, cu excepția cazurilor de erori clare. În astfel de cazuri obligația de a furniza dovezile ar trebuie să cadă în sarcina Comisiei Europene sau a altor reclamânți, nu în sarcina guvernului local sau regional vizat.

Articolul 3 – Aplicarea regulilor privind piața internă la Serviciile de Interes General la nivel local și regional

- (1) Serviciile publice locale și regionale de natură ne-comercială și care prezintă, mai ales, un scop social (inclusiv sănătatea), educațional, cultural sau privind mediul înconjurător, nu ar trebui considerate Servicii de Interes Economic General, și astfel de servicii ar trebui, așadar, să nu facă obiectul regulilor Uniunii Europene privind piața internă.
- (2) Serviciile de Interes Economic General care au un caracter pur local sau regional și al căror furnizor nu concurează, în altă locație, în legătură cu acel tip de servicii, nu ar trebui să facă obiectul regulilor privind piața internă ale UE, cu excepția cazului în care (în ceea ce privește volumul acestora) se aplică situația excepțională la care se face referire în alineatul (3) din cele de mai jos.
- (3) Uniunea Europeană ar trebui, în orice eventualitate, să poată limita exercitarea libertății de a hotărî și a drepturilor prevăzute în Articolul 1 de către guvernele locale și regionale în cazuri excepționale care implică Servicii de Interes Economic General la o scară substanțială, caz în care:
 - funcționarea pieței interne ar fi afectată în mod nefavorabil într-o asemenea măsură semnificativă încât să contravină intereselor Uniunii Europene,
 - legislația europeană sau Tratatul prevăd acest lucru în mod expres și
 - acțiunea propusă ar respecta întru totul principiul proporționalității.

Articolul 4 – Furnizarea directă și internă de servicii

- (1) Un guvern local sau regional poate furniza un serviciu pentru care este direct competent, sau prin intermediul unei entități juridice, pe care o deține sau controlează („intern” – in-house).
- (2) Dacă un guvern local sau regional alocă prestarea unui astfel de serviciu unei entități juridice pe care o deține în totalitate, ar trebui să aibă dreptul de a face acest lucru fără a se impune lansarea unei licitații privind serviciul, cu condiția ca entitatea juridică să nu concureze, de asemenea, pe piețele externe în ceea ce privește furnizarea acelui tip de serviciu.
- (3) Dacă un guvern local sau regional alocă prestarea unui serviciu unei entități juridice pe care o controlează, ar trebui să aibă dreptul de a face acest lucru pe baza aceluiași motiv prevăzut în alineatul (2) din cele de mai sus, de asemenea, cu condiția ca orice partener privat activ să fie selectat prin intermediul unui proces transparent.
- (4) Faptul că guvernul local sau regional nu deține o participație de 100% într-o entitate juridică nu ar trebui să însemne, în sine, că nu o controlează. Întrebarea dacă o entitate juridică este controlată public ar trebui să fie una de fapt, în funcție de existența unei influențe publice dominante și de posibilitatea guvernului local sau regional de a controla entitatea în ceea ce privește deciziile sale strategice și operaționale majore.
- (5) În particular, participația pur financiară a unui partener privat sau a altui tip de partener în cadrul entității juridice, fără implicarea acestuia în deciziile sale strategice și operaționale majore, nu ar trebui să însemne, în sine, că entitatea juridică nu este controlată public și nici să excludă existența unei relații interne (in-house).

Articolul 5 – Aranjamente intercomunale și alte aranjamente publice pentru furnizarea de servicii

- (1) Un guvern local ar trebui să aibă dreptul să aloce furnizarea unui serviciu pentru care deține competențe unei entități juridice înființate de două sau mai multe guverne locale în scopul furnizării de servicii intercomunale eficiente din punctul de vedere al costurilor, fără a fi necesară lansarea unei licitații privind serviciul, cu condiția ca
 - guvernele locale relevante să dețină sau să controleze împreună entitatea juridică intercomunală și
 - entitatea juridică să nu concureze pe piețele externe în ceea ce privește acel tip de servicii.
- (2) Un guvern local ar trebui să aibă, de asemenea, dreptul de a aloca furnizarea unui serviciu, în aceleași condiții, către un alt guvern local, care furnizează un astfel de serviciu pentru acele două guverne locale sau pentru acestea și alte guverne locale.
- (3) Un guvern local ar trebui să aibă, de asemenea, dreptul de a aloca furnizarea unui astfel de serviciu, în aceleași condiții, către o altă autoritate publică în cazul în care acest lucru este permis de legislația internă și în cazul în care autoritatea publică respectivă nu derulează activități cu caracter comercial în ceea ce privește acel serviciu.
- (4) Tipurile de aranjamente stabilite de guvernele locale în temeiul acestui articol ar trebui, în orice eventualitate, să fie privite ca mijloace interne prin care acestea își îndeplinesc responsabilitățile publice și care sunt, astfel, în afara domeniului de aplicabilitate al regulilor privind piața internă ale UE.
- (5) Făcând obiectul articolului 3(3), prevederile din cele de mai sus ar trebui să se aplice, de asemenea, acelor aranjamente încheiate de către și între guvernele regionale.

Articolul 6 – Compensarea serviciilor publice și ajutorul de stat

- (1) Dacă un guvern local sau regional oferă compensații unei întreprinderi care furnizează un serviciu de interes economic general, indiferent dacă aceasta este publică sau privată, acea compensație ar trebui să nu reprezinte ajutor de stat, cu condiția ca:
 - baza sau formula conform căreia se calculează compensația a fost stabilită în mod transparent;
 - compensația nu depășește nivelul necesar acoperirii costurilor obligațiilor relevante privind serviciul public căruia îi este destinată compensația, luând în considerare venitul relevant și permițând realizarea unui profit rezonabil.
- (2) Cerința existentă (conform definiției date de Curtea Europeană de Justiție în cazul Altmark) conform căreia destinatarul compensației pentru servicii publice trebuie să își justifice costurile făcând referință la cele ale unei întreprinderi similare ar trebui să fie anulată.
- (3) În același timp și în scopul evitării oricăror dubii, Comisia Europeană ar trebui să acorde „scutiri în bloc” privind ajutorul de stat pentru guvernele locale și regionale de la obligația de a informa cu privire la orice cazuri de compensație pentru servicii publice în care nu se asigură nici un ajutor de stat în plus față de compensația pentru servicii publice. Orice cerințe generale de raportare de către guvernele de la toate nivelurile cu privire la acest sistem de scutiri ar trebui menținute la un nivel minim.

Articolul 7 – Managementul calității și al performanței

- (1) Guvernele locale și regionale sunt responsabile față de cetățenii și electorii lor pentru performanța în dezvoltarea și furnizarea de servicii; aceasta presupune un angajament de a furniza și îmbunătăți serviciile eficiente din punctul de vedere al costurilor la standarde înalte, luând în considerare mijloacele financiare disponibile și adaptate nevoilor utilizatorilor.
- (2) În aceste scopuri, guvernele locale și regionale au obligația de a revizui și evalua calitatea și eficiența serviciilor pentru care sunt responsabile, din punctul de vedere al costurilor, inclusiv a sistemelor precum compararea voluntară în funcție de unele standarde.
- (3) Astfel de comparații pot implica comparatori la nivel local, regional, național sau european, dar nu ar trebui să implice – în conformitate cu principiul autoguvernării locale - standarde sau evaluări obligatorii europene.

Articolul 8 - Acțiune în susținere

Toate guvernele europene locale și regionale și asociațiile acestora, precum și Parlamentul European, Comitetul Regiunilor și toți ceilalți parteneri, sunt invitați să susțină prezenta Cartă și să promoveze implementarea eficientă a principiilor și prevederilor incluse în aceasta.

Declarație Explicativă

1. Carta privind Serviciile de Interes General la nivel Local și Regional, redactată de către Consiliul Comunelor și Regiunilor din Europa, se adresează unei serii de chestiuni specifice și face unele propuneri specifice cu privire la ceea ce legislația europeană ar trebui sau nu ar trebui să reglementeze și să admită în acest domeniu.
2. Carta nu presupune că un mod de furnizare a serviciilor publice este mai bun decât altul. Numeroase autorități locale lansează licitații publice pentru o mare parte din serviciile lor. Altele preferă să păstreze numeroase servicii gestionate la nivel „intern”. Din acest motiv democrațiile locale și regionale au fost alese să hotărască, iar păstrarea acestei libertăți de a lua decizii fără restricții nejustificate la nivel european reprezintă scopul central al Cartei.
3. **Articolul 1** precizează acest punct, afirmând că principiile autoguvernării la nivel local și regional reprezintă pietrele de temelie esențiale ale sistemului pluristratificat privind democrația și guvernanta din Europa. Putem nota că Tratatul de la Lisabona face trimiteri explicite la autoguvernarea la nivel local și regional, ca parte a identităților naționale ale Statelor Membre, pe care Uniunea s-a angajat să le respecte.
4. Trimiterea din Articolul 1(3) la „larga libertate de a hotărî” a autorităților locale și regionale în domeniul serviciilor publice este, de asemenea, o trimitere la textul Protocolului la Tratatul de la Lisabona privind Serviciile de Interes General, în al cărui prin articol se afirmă că „valorile partajate ale Uniunii cu privire la Serviciile de Interes General includ în particular... rolul esențial și larga libertate de a hotărî a autorităților naționale, regionale și local în furnizarea, punerea în aplicare și organizarea” acestor servicii „cât mai aproape de nevoile utilizatorilor”.
5. La momentul redactării prezentului document explicativ, Tratatul de la Lisabona trebuia să intre în vigoare, dar de vreme ce se consideră că prevederile din Protocol au rol „interpretativ”, îl putem lua drept o expresie corectă a modului în care ar trebui privită poziția legală actuală.
6. În **Articolul 2** se afirmă că fiecare guvern local și regional ar trebui să poată defini care servicii publice pentru care sunt responsabili în temeiul legislației interne sunt Servicii de Interes General (SGI-urile), și care sunt Servicii de Interes Economic General (SGEIs). Această distincție între servicii „economice” și „non-economice” are o importanță reală, deoarece Tratatul European – în principal regulile privind piața internă – se aplică numai în cazul SGEI-urilor. (La acest punct, a se vedea, ad, aliniatul 28 din cele de mai jos).
7. În ultimii ani, a existat o tendință din partea Comisiei Europene și a Curții Europene de Justiție (CEJ) de a defini din ce în ce mai mult serviciile ca „economice” și, astfel, în cadrul regulilor relevante din Tratat. Ne temem că, dacă această tendință continuă (în numeroase cazuri în mod nejustificat), numeroase servicii sociale locale non-profit, de exemplu, ar putea fi considerate „economice” și astfel operatori de „piață”. În consecință, în articolul 2 se subliniază că autoritățile locale sau regionale în sine în revine rolul de a defini ceea ce consideră aceasta a fi un serviciu „economic” și, prin aceasta, de a proteja serviciile publice necomerciale (și finanțate public) de la a face obiectul regulilor UE privind piața internă.

8. Articolul 2(2) subliniază apoi că această putere decizională care le revine autorităților locale și regionale, cu privire la care dintre serviciile lor sunt SGI-uri și care sunt SGEI-uri, ar trebui să nu poată fi contestată în justiție, cu excepția cazurilor de „eroare evidentă”, obligația de a furniza dovezi revenindu-i părții care pretinde că s-au comis erori.
9. **Articolul 3** tratează, apoi, această chestiune-cheie cu privire la serviciile publice cărora ar trebui să se aplice regulile UE privind piața internă. În cuprinsul acestuia sunt propuse trei puncte-cheie, care, ar pune într-adevăr unele limite în ceea ce privește aplicabilitatea acestor reguli. Scopul tuturor celor trei puncte este acela de a menține regulile UE pentru cazurile care produc un real efect asupra bunei funcționări a pieței interne și de a le împiedica să stânjenească serviciile pur locale sau regionale de anvergură mai redusă.
10. În Articolul 3(1), se afirmă principiul general că serviciile publice locale și regionale cu caracter necomercial și care, mai ales, au un scop social (inclusiv sănătatea), cultural, educațional sau privind mediul înconjurător, nu ar trebui să fie considerate SGEI-uri. Acesta intenționează să împiedice ușoara „strecurare” a hotărârilor CEJ către definirea tuturor serviciilor publice locale ca „economice” și ai căror furnizori sunt, așadar, considerați operatori de „piață”. Unii dintre membrii CEMR, precum și numeroși alții, ar prefera să existe o definiție mai restrictivă decât aceea propusă în acest paragraf pentru a contracara această tendință judiciară; cu toate acestea, nu s-a ajuns, încă, la un acord asupra unei definiții care să dețină o susținere largă, astfel încât termenii din cuprinsul articolului 3(1) sunt propuși în absența unei astfel de definiții mai restrictive. Trebuie notat că definirea termenului „servicii” din Tratatul actual asupra Comunităților Europene (Articolul 50) face referire, în mod explicit, la „activitățile cu caracter comercial”. În termeni generali, majoritatea furnizorilor non-profit de servicii publice ar fi considerați ca având un caracter necomercial.
11. Articolul 3(2) merge cu un pas mai departe și oferă o abordare ușor diferită, menționând că SGEI-urile cu un caracter pur local sau regional ar trebui să fie, de asemenea, excluse din câmpul de aplicare al regulilor privind piața internă, cu condiția vitală ca furnizorul serviciului să nu concureze în altă parte în ceea ce privește acel tip de serviciu.
12. Articolul 3(3) propune o limitare generală a domeniului de aplicabilitate al regulilor UE în ceea ce privește exercitarea de către autoritățile locale și regionale a largii lor libertăți de a hotărî în ceea ce privește serviciile publice. UE ar trebui să poată interveni numai în cazurile SGEI-urilor locale și regionale de amploare substanțială, unde funcționarea pieței interne ar fi afectată în mod nefavorabil într-o asemenea măsură semnificativă, încât să contravină intereselor UE. De asemenea, acțiunea întreprinsă trebuie să fie autorizată printr-o prevedere expresă din legislația europeană sau din Tratat și trebuie să fie proporțională.
13. În **Articolul 4** se tratează situația de furnizare „internă” („in-house”), și anume, în care serviciile sunt furnizate de o societate care este înființată și deținută de către autoritatea locală sau regională. În mai multe state europene, aceasta este o metodă regulată de organizare și furnizare de servicii; în alte cazuri, aceste societăți pot fi folosite pentru mai multe scopuri limitate. Principala întrebare care se pune aici este dacă autoritatea locală sau regională trebuie să invite la transmiterea de oferte publice pentru serviciu în conformitate cu legislația UE privind achizițiile publice sau dacă aceasta îl poate alocă direct societății sale.

14. CEJ a clarificat (în cazul Teckal) că legislația UE nu este aplicabilă în cazul unei situații pure in-house, în care autoritatea locală exercită un control asupra societății, similar celui pe care îl exercită asupra propriilor departamente, iar societatea desfășoară partea esențială a activităților sale cu autoritatea locală sau autoritățile locale de control. Cu toate acestea, cazurile ulterioare au prezentat tendința de a restrânge această interpretare la un domeniu foarte limitat. Mai mult decât atât, CEJ a afirmat, de asemenea, că nu pot exista situații de furnizare internă (in-house) (așadar trebuie să existe, în mod obligatoriu, cerere de oferte) dacă, cel puțin, 1% din capitalul social al societății este deținut de un partener din sectorul privat.
15. Împotriva acestei afirmații s-a publicat recent un text de legislație UE în domeniul transportului public de pasageri (Regulamentul (EC) 1370/2007) care oferă un test diferit și mai larg privind situația „in-house”. În acest Regulament se afirmă, în mod expres, că o participație de 100% de către o autoritate publică „nu reprezintă o cerință obligatorie pentru stabilirea controlului... cu condiția să existe o influență publică dominantă și să se poată stabili controlul pe baza altor criterii”, cum ar fi influența efectivă și controlul asupra deciziilor strategice și asupra celorlalte decizii privind managementul.
16. În consecință, în Articolul 4, Carta propune folosirea aceleiași abordări pentru toate serviciile și societățile deținute și controlate de autorități locale și regionale – a se vedea Articolul 4(4). De asemenea, în acest articol sunt prevăzute două condiții specifice – prima, ca societatea să nu concureze pe piețe externe în ceea ce privește acel tip de serviciu; cea de-a doua, ca orice partener privat să fi fost selectat prin intermediul unui proces transparent. În cele din urmă, se propune în orice eventualitate că o participație pur financiară din partea unui partener în cadrul societății nu ar trebui să împiedice existența unei relații in-house.
17. În **Articolul 5** se abordează chestiunea aranjamentelor intercomunale și a altor aranjamente public-publique pentru furnizarea serviciului, unde poziția conform legislației UE continuă să fie complexe și chiar nesigură. Comisia Europeană a afirmat, în termeni generali, că dacă o autoritate locală caută să aloce o sarcină privind serviciile unei societăți intercomunale, aceasta nu poate face acest lucru decât dacă societatea respectivă câștigă un exercițiu de ofertare deschisă. Această abordare, dacă este corectă, ar pune numeroase astfel de societăți în pericol din cauză că pierderea unor astfel de numiri din partea unei sau a mai multora dintre autoritățile locale participante ar putea submina viabilitatea societății pentru toate acele autorități implicate.
18. Autoritățile locale au afirmat, întotdeauna, că folosirea de societăți intercomunale și a unor aranjamente similare reprezintă modalități legale interne de organizare și furnizare de servicii în mod economic în care se acționează în mod solidar cu alte autorități – de obicei învecinate. Această abordare s-a bucurat de sprijinul general din partea Parlamentului European în cadrul rezoluțiilor acestuia din 2006 cu privire la Parteneriatele public-private (a se vedea aliniatele 42 – 48), și în Cartea Albă a Comisiei privind SGI-urile (a se vedea aliniatul 25). Mai mult decât atât, CEJ a susținut în 2008 existența unei situații in-house într-un caz care a implicat autoritățile locale belgiene (cazul Coditel), în care s-a considerat că criteriile enunțate în cazul Teckal (a se vedea aliniatul 13 din cele de mai sus) au fost pe deplin întrunite.
19. În Articolul 5(1) din Cartă se caută să se clarifice caracterul legal al aranjamentelor intercomunale de aceste tipuri, unde grupuri de autorități dețin sau controlează împreună societatea, iar societatea nu concurează pe piețe externe pentru acel tip de serviciu.

20. În plus față de societățile intercomunale, există numeroase cazuri în care, pentru eficiență reciprocă, două sau mai multe autorități locale convin împreună că una ar trebui să furnizeze un serviciu pentru cealaltă. Această situație poate face referire la servicii administrative („back office”) precum TIC, precum și servicii de relații publice (front line) pentru cetățeni. În Articolul 5(2) și (3) se propune că această putere de a aloca servicii direct către o altă autoritate locală sau chiar o altă autoritate publică ar trebui permisă, cu condiția ca cealaltă autoritate publică să nu deruleze activități cu caracter comercial.
21. În Articolul 5(5) se aplică aceeași abordare privind aranjamentele încheiate de către și între regiuni. Bineînțeles, regiunile variază deosebit de mult, atât în cadrul unui stat, precum și între state. Pentru a lua în considerare, așadar, faptul că în unele state, regiunile sunt foarte întinse din punct de vedere geografic, economic și demografic, această putere acordată regiunilor pentru a încheia aranjamente solidare ar face obiectul unor posibile restricții conform prevederilor din Articolul 3(3) – și anume, dacă aranjamentele au implicat SGEI-uri de amploare substanțială și dacă funcționarea pieței interne ar fi afectată în mod nefavorabil într-o asemenea măsură semnificativă încât să contravină intereselor UE etc. Pe de altă parte, chiar și regiunile de dimensiuni mari pot avea o populație redusă numeric, pentru care aranjamentele solidare sunt necesare sau de dorit, fără ca aceasta să producă impacte asupra pieței interne europene.
22. **Articolul 6** face referire la ajutoarele de stat și la compensația pentru servicii publice. De ani de zile, au existat dezbateri – și dezacordul în cadrul CEJ – cu privire la interpretarea furnizării unei compensații pure (pentru îndeplinirea obligațiilor privind serviciile publice) de către o autoritate publică către un furnizor al unui SGEI ca ajutor de stat. În cazul Altmark (care a implicat societăți germane de transport cu autobuzul), CEJ a hotărât, în cele din urmă, că furnizarea de compensații pentru servicii publice nu trebuia privită ca ajutor de stat cu condiția să fie întrunite anumite criterii. Cel mai contencios și dificil este acela că (în cazul unui serviciu care nu a făcut obiectul unei licitații publice) nivelul compensației trebuie determinat pe baza unei analize a costurilor unei întreprinderi tipice bine gestionate (luându-se în considerare chitanțele și un profit rezonabil).
23. Această ultimă condiție a lăsat numeroase servicii locale și regionale într-o stare de nesiguranță, iar Comisia Europeană a intervenit cu o decizie oficială conform căreia nu se impunea transmiterea de notificări cu privire la un potențial ajutor de stat în cazul unor compensații publice cu o valoare situată sub anumite praguri financiare. Aceasta a ajutat, cu siguranță, la diminuarea dificultăților pe termen scurt, dar ultimul criteriu din cazul Altmark este eronat în principiu, deoarece problema ar trebui să se pună – dacă plata reprezintă o compensație sau dacă reprezintă un ajutor? Dacă aceasta este o compensație, faptul că cheltuielile întreprinderii se situează puțin deasupra celor ale unui comparator „bine gestionat” ar trebui să facă obiectul alegerii democratice la nivel local, nu al legilor europene privind ajutorul de stat.
24. În consecință, articolul 6(1) și (2) propune oferirea de asigurări conform cărora compensația pentru servicii publice este separată de ajutorul de stat, cu condiția ca baza sau formula pentru ajutor să fi fost stabilită în mod transparent și să nu depășească costurile cu îndeplinirea obligațiilor privind serviciile publice; ultimul criteriu din cazul Altmark ar trebui exclus. În așteptarea aducerii acestei modificări la lege, Articolul 6(3) propune menținerea de „scutiri în bloc” de la obligația privind transmiterea de notificări către Comisie cu privire la cazuri de pură compensație pentru servicii publice.

25. **În Articolul 7** se afirmă că guvernele locale și regionale sunt responsabile față de cetățenii lor pentru performanța în furnizarea de servicii și că acestea ar trebui să aibă obligația de a revizui și evalua calitatea și eficiența acestor serviciilor din punctul de vedere al costurilor, inclusiv a sistemelor precum compararea voluntară în funcție de unele standarde.
26. Deși astfel de comparații în funcție de unele standarde pot implica comparatori la nivel local, regional, național sau european, în Articolul 7(3) se specifică în mod clar că ar trebui să nu existe standarde sau evaluări obligatorii europene ale serviciilor locale și regionale.
27. **În Articolul 8** guvernele locale și regionale, asociațiile acestora și alți parteneri sunt invitați să susțină Carta și să promoveze implementarea acesteia.
28. În cele din urmă, ar trebui să se noteze că termenul „Servicii de Interes General” (SGI-uri) are mai multe înțelesuri; când este pus în opoziție cu Servicii de Interes Economic General (SGEI-uri), acesta înseamnă servicii care nu sunt – sau nu ar trebui să fie – sub incidența regulilor privind piața internă, iar în jurisprudența actuală acestea sunt considerate a nu avea un caracter „economic”. În toate celelalte situații – cum ar fi în titlul prezentei Carte, acesta este folosit ca termen generic care include ambele categorii. Protocolul la Tratatul de la Lisabona cu privire la Serviciile de Interes General folosește termenul în sensul său mai larg, pentru a acoperi toate tipurile, dar în cuprinsul articolului 2 al acestuia se face referire, de asemenea, la SGI-uri „non-economice”. Noi nu am întrebuințat acest din urmă termen din cauză că ar veni în continuarea actualelor definiții confuze și nejustificate ale serviciilor ca „economice” sau „non-economice”, un test pe care Tratatul nu îl prevede nicăieri, dar care a fost inventat de către Comisia Europeană și de Curtea Europeană de Justiție.

Consiliul Comunelor și Regiunilor din Europa (CEMR) este cea mai largă asociație a autorităților locale și regionale din Europa.

Membrii acesteia sunt asociații naționale ale guvernelor locale și regionale din peste treizeci de state europene.

Principalul obiectiv al CEMR este acela de a promova o Europă puternică, unită și bazată pe democrație și pe autoguvernarea la nivel local și regional; o Europă în care hotărârile sunt luate la un nivel cât mai apropiat de cetățenii săi, în conformitate cu principiul subsidiarității.

Activitatea CEMR acoperă o gamă largă de teme, inclusiv servicii publice, transport, politici regionale, mediu înconjurător, egalitate de șanse...

CEMR activează, de asemenea, și pe plan internațional. Acesta reprezintă secțiunea Europeană a organizației mondiale a orașelor și municipalităților, Orașe și Guverne Locale Unite (UCLG - United Cities and Govern locals).

> CEMR Paris

15 Rue de Richelieu

F-75001 Paris

Tel : + 33 1 44 50 59 59

Fax : + 33 1 44 50 59 60

www.ccre.org

E-mail : cemr@ccre.org

> CEMR Brussels

Square De Meeûs 1,

B-1000 Brussels

Tel : + 32 2 511 74 77

Fax : + 32 2 511 09 49

www.ccre.org

E-mail : cemr@ccre.org

DG Education and culture

With the financial support of the European Commission.
Support for bodies active at European level in the field of active European citizenship

CEMR partner